

Производство на зеленчуци в България през 2002 година

Повече от 137 хил. хектара са откритите площи, използвани за отглеждане на зеленчуци през 2002 година в България в професионални и в малки стопанства. Произведени са повече от 600 хил. тона картофи, 245 хил. тона домати, 165 хил. тона пипер, 174 хил. тона дини и пъпеши, 74 хил. тона краставици и корнишони, 38 хил. тона лук кромид-зрял.

Площи, заети със зеленчуци – реколта'2002

Около 138 хиляди хектара са заети със зеленчуци (без семейните градини) през 2002 година. (Вж. Таблица 2 и 3) Относителният дял на оранжерии и парниците представлява по-малко от 1%. 75% от откритите площи, са концентрирани в южните райони на страната. Основна част от площите на открито заемат картофите (38%), домати (11%) и пиперът (10%), като площите на картофите и пипера са увеличени съответно със 7% и с 4%, в сравнение с предходната година. Площта на домати намалява с 6%.

Използваните покрити площи са увеличени с 14% в сравнение с 2001 година и включват оранжерии и парници (вкл. площите с единични и двойни тунели от стъкло, от обикновено полиетиленово фолио, от подсилено или от термоустойчиво фолио).

Производство на зеленчуци – реколта'2002

Разпределението на площите дава възможност да се направят следните изводи по отношение на производството: Отглеждането на зеленчуци е концентрирано в южните райони на страната - 85% от общото производство. Най- голям е дялът на картофи, домати, пипер, фасул зърно, дини, краставици и корнишони. (Вж. Таблица 3 и 4)

Произведени са 245,2 хил. тона домати, което е с 10 % по – малко в сравнение с 2001 г. Увеличава се производството на картофи с 4% и на пипер с 9,6%.

През 2002 г. се наблюдават по-ниски средни добиви спрямо 2001 г. при домати, корнишоните, лук кромид - зрял и ягодите.

Резултати и анализи

Табл. 1 Производство от покрити площи на основни зеленчуци – реколта 2002

Зеленчуци	Общо производство (тона)
Домати	23 875
Краставици и корнишони	21 271
Пипер	986
Лют пипер	147
Салати	123
Марули	1 122
Репички	38
Лук-кромид зелен	118
Чесън зелен	18

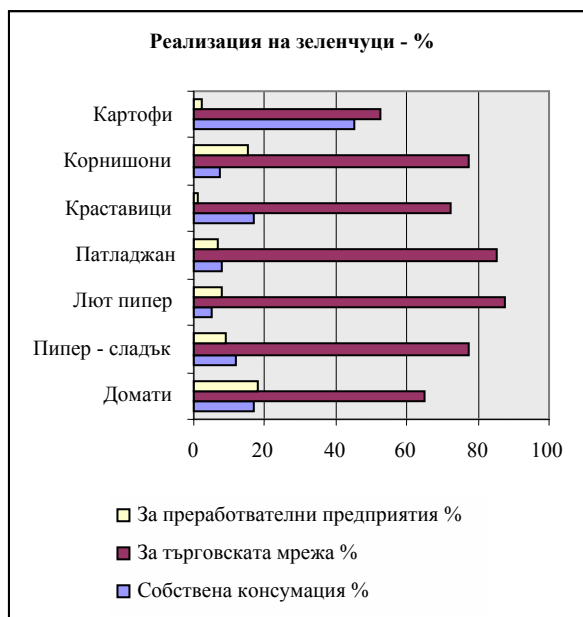
Източник: МЗГ, дирекция “Агростатистика” – Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г.

Реализация на произведената зеленчукова продукция през 2002 г.

По-голяма част от произведените количества зеленчуци са предназначени за вътрешния пазар. (вж. Таблица 5)

77% от производството на пипер и корнишони се разпределя в търговската мрежа, а при домати - 65%. От реализираните количества зеленчуци в преработвателните предприятия, домати, корнишоните и зеленият грах участват с най-голям процент. Износът на зеленчуци е незначителен.

Фигура 1 Реализация на зеленчуците, произведени през 2002 година - %

Източник: МЗГ, дирекция “Агростатистика” – Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г.

Методология

Зеленчукопроизводството е важен сектор от земеделието в България, поради неговото икономическо и социално значение. Целта на анкетата бе да се оцени производството, да се определи размерът на площите, заети с пресни и сухи зеленчуци. Осъществяването на наблюдението отговаря на изискванията на Европейския съюз, отнасящи се до европейската статистика и се подчинява изцяло на действащия в страната Закон за статистиката.

Обхват на анкетата: В областта на зеленчукопроизводството информацията се осигурява от професионални стопанства и от стопанства, обработващи зеленчукови градини. С тази анкета не са обхванати семейните градини на домакинствата.

Анкетната карта се състои от четири страници и съдържа 10 въпроса, отразяващи основни аспекти на зеленчукопроизводството, площите, заети с пресни и сухи зеленчуци, производството и търговията.

Обект на анкетата са: домати, пипер, патладжани, краставици, корнишони, тикви, тиквички, зелен фасул, грах, бамя, зрял фасул, леща, бакла, нахут, зеле, карфиол, други видове зеле, цвекло, моркови, лук, чесън, марули, салати, спанак, картофи, култивирани гъби, дини, пъпеши, ягоди, сладка царевича, лют пипер и други зеленчуци.

Управление на анкетата: анкетата е организирана и проведена от дирекция “Агростатистика” през м.май 2002 г., съвместно с експертите по агростатистика от областните дирекции “Земеделие и гори”. Специално обучени анкетатори интервюираха земеделските стопанства, включени в извадката.

Разпределение на административните области по райони за планиране

- **Северозападен** - Видин, Враца и Монтана.
- **Северен-централен** - Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе.
- **Североизточен** - Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище и Шумен
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен и Ямбол.
- **Южен-централен** - Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Стара Загора и Хасково.
- **Югозападен** - Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София – област.

Използване на статистическа информация

Резултатите от провежданите от дирекция “Агростатистика” при МЗГ анкети са от основните източници на информация за определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни ще бъдат използвани при преговорите с ЕС по глава “Земеделие” в съответните сектори и ще служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

Табл. 2 Площи, използвани за производство на зеленчуци - реколта'2002

Основни площи	Ед.мярка	Използвани площи Реколта'2002 г.
Открити площи	дка	1 347 455
Оранжерии (стъклени и полиетиленови)	дка	6 886
Парници	дка	2 693
Общо	дка	1 357 014

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г.

Табл. 3 Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта '2002

Зеленчуци	Открити площи (дка)	Производство (тона)		Среден добив (кг/дка)
		Общо	От открити площи	
I. Плодови зеленчуци				
Домати	145 615	245 299	221 424	1 520.9
Пипер - сладък	129 262	165 626	164 640	1 273.7
Пипер лют	778	993	846	1 086.5
Патладжани	5 692	12 342	12 339	2 167.8
Краставици	16 022	40 009	19 499	1 217.0
Корнишони	34 184	33 518	32 757	958.2
Тикви	35 927	23 485	23 485	653.7
Дини	78 552	149 676	142 178	1 810.0
Пъпеша	30 095	24 154	23 845	792.3
Сладка царевица	4 233	1 864	1 864	440.0
Други плодови зеленчуци (тиквички, тикви за семе, бамя)	43 286	15 778	15 663	
II. Бобови				
Градински фасул - зелен	11 070	6 140	6 119	552.8
Градински грах - зелен	5 600	2 074	2 074	370.4
Бакла- зелена	840	741	741	882
Сухи зеленчуци				
Фасул - зърно	81 522	8 087	8 087	99.2
Леща	5 226	544	544	104.2
Нахут	35 063	4 759	4 759	136
III. Листостъблени зеленчуци				
Главесто зеле	49 455	109 433	109 406	2 212.2
Други листостъблени зеленчуци (салати, марули, спанак, магданоз, целина, чубрица, пащарнак, копър, цветно, къдраво и брюкселско зеле, алабаш, броколи, лук кромид - зелен, чесън - зелен)	38 416	34 616	33 172	
IV. Кореноплодни и клубеноплодни				
Картофи	518 859	627 273	627 251	1 208.9
Моркови	8 104	8 886	8 879	1 095.6
Лук кромид - зрял	49 620	38 007	38 007	765.9
Чесън – зрял	8 318	3 835	3 835	461.1
Праз	2 748	4 169	4 169	1 517.0
Арпаджик	1 682	1 253	1 253	745.0
Други кореноплодни (ряпа, репички, салатно цвекло)	2 232	2 898	2 853	
V. Ягоди	24 065	15 574	15 570	647.0
VI. Култивирани гъби		2 330		
VII. Други зеленчуци	304	119	102	
Общо:	1 366 773	1 583 480	1 525 362	

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г.

Табл. 4 Производство на зеленчуци през 2002 г. по райони за планиране (тона)

Зеленчуци	Общо	Северозападен район	Северен централен район	Североизточен район	Югоизточен район	Южен централен район	Югозападен район
I. Плодови зеленчуци							
Домати	245 299	13 070	19 581	15 937	53 580	104 106	39 026
Пипер - сладък	165 626	9 161	3 636	18 203	7 715	114 763	12 148
Краставици и корнишони	73 527	3 086	10 271	7 684	17 224	27 176	8 086
Тикви	23 485	3 332	5 830	2 226	4 706	4 424	2 967
Дини	149 676	5 730	8 665	9 978	29 714	86 956	8 633
Пъпеша	24 154	2 326	2 439	1 690	6 925	8 239	2 534
II. Бобови							
Градински фасул - зелен	6 140	103	705	176	519	2 600	2 037
Градински грах - зелен	2 074	37	802	246	848	41	99
III. Сухи зеленчуци							
Фасул - зърно	8 087	669	191	1 185	1 638	2 204	2 201
IV. Листостъблени зеленчуци							
Главесто зеле	109 433	2 736	5 264	8 154	15 088	36 704	41 487
V. Кореноплодни и клубеноплодни							
Картофи	627 273	16 485	12 848	7 210	30 421	380 384	179 925
Лук кромид - зрял	38 007	3 446	4 268	11 869	12 888	3 101	2 434
Чесън – зрял	3 835	120	259	1 650	1 593	61	153
VI. Ягоди	15 574	941	1 982	4 099	699	4 019	3 834
VII. Други зеленчуци	91 291	665	2 247	8 484	16 564	33 046	30 286
Общо:	1 583 480	61 905	78 989	98 792	200 123	807 822	335 850

Източник: МЗГ – Дирекция “Агостатистика” – Наблюдение на производството на пресни и сухи зеленчуци през 2002 г.

Табл. 5 Реализация на произведената зеленчукова продукция за 2002 г. - %

Зеленчуци	За собствена консумация	За търговската мрежа	За преработвателни предприятия
Домати	17%	65%	18%
Пипер – сладък*	12%	77%	9%
Лют пипер	5%	87%	8%
Патладжан	8%	85%	7%
Краставици и корнишони*	13%	74%	7%
Тикви	55%	41%	4%
Дини	14%	85%	///
Пъпеша	21%	78%	///
Главесто зеле	11%	88%	///
Картофи	45%	53%	2%
Фасул – зърно	67%	31%	2%
Ягоди*	12%	50%	37%

*Износът на краставици и корнишони е 6%, на пипер-сладък – 2% и на ягоди - 1%

Източник: МЗГ, дирекция “Агостатистика” – Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г.

Редакционно публикацията е завършена на 20.06.2003 година
Отговорник на публикацията: Нели Георгиева
Редакция: МЗГ, дирекция “Агостатистика”, LANDSIS g.e.i.e.
Композиция и печат: МЗГ, дирекция “Агостатистика”
LANDSIS g.e.i.e.

За повече информация : МЗГ, дирекция “Агостатистика”
Тел./факс : 980 82 94 ; e-mail : agrostat@mzgar.government.bg
www.mzgar.government.bg